

Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja

Sadržaj

- I. OPĆE ODREDBE
- II. MJERE ZAŠTITE OD SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA
- III. PLANIRANJE, GRADNJA, ODRŽAVANJE I REKONSTRUKCIJA VANJSKE RASVJETE
- IV. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR
- V. PREKRŠAJNE ODREDBE
- VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet Zakona

Ovim se Zakonom uređuje zaštita od svjetlosnog onečišćenja koja obuhvaća obveznike zaštite od svjetlosnog onečišćenja, mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja, način utvrđivanja najviše dopuštenih vrijednosti rasvjetljavanja, ograničenja i zabrane rasvjetljavanja, uvjete za planiranje, gradnju, održavanje i rekonstrukciju vanjske rasvjete, mjerenje i način praćenja rasvjetljenosti okoliša te druga pitanja radi smanjenja svjetlosnog onečišćenja okoliša i posljedica djelovanja svjetlosnog onečišćenja.

Članak 2.

Ciljevi

(1) Cilj je ovoga Zakona zaštita od svjetlosnog onečišćenja uzrokovanog emisijama svjetlosti u okoliš iz umjetnih izvora svjetlosti kojima su izloženi ljudi, biljni i životinjski svijet u zraku i vodi, druga prirodna dobra, noćno nebo i zvjezdarnice, uz korištenje energetske učinkovitije rasvjete.

(2) Zaštitom od svjetlosnog onečišćenja osigurava se zaštita ljudskog zdravlja, cjelovito očuvanje kvalitete okoliša, očuvanje bioraznolikosti i krajobrazne raznolikosti, očuvanje ekološke stabilnosti, zaštita biljnog i životinjskog svijeta, racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet javnog zdravstva, zdravlja i temelj koncepta održivog razvitka.

(3) Zaštita od svjetlosnog onečišćenja provodi se tijekom noći te danonoćno u prirodnim podzemnim (speleološkim) objektima.

(4) U ostvarivanju cilja iz stavka 1. ovoga članka uzimaju se u obzir najbolje raspoložive tehnike te njihova gospodarska provedivost u skladu s načelima ovoga Zakona i zakonima kojima se uređuje područje zaštite okoliša i energetske učinkovitosti.

(5) Cilj je ovoga Zakona u smislu energetske učinkovitosti smanjiti potrošnju električne energije za javnu rasvjetu.

Članak 3.

Izuzeca od primjene Zakona

(1) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na emisije svjetlosti u okoliš koje nastaju zbog:

– rasvjetljavanja proizvodnog pogona i energetske objekata, koje je namijenjeno proizvodnom procesu za vrijeme rada te 30 minuta prije početka i 30 minuta nakon završetka rada, u skladu s tehnološkim procesom, radnim okolišem i propisima zaštite na radu, pritom poštujući zabranu korištenja izvora svjetlosti bilo koje vrste usmjerenih u nebo

- uklanjanja posljedica elementarnih nepogoda i pri drugim izvanrednim događajima ili okolnostima koje mogu izazvati veće materijalne štete, ugrožavati zdravlje i živote ljudi te u većim razmjerima narušavati okoliš
- sigurnosne rasvjete, ako je njezin rad uređen propisima kojima se uređuju tehnički sigurnosni sustavi
- vojnih, obrambenih ili zaštitnih djelatnosti na područjima za potrebe obrane, zaštite, spašavanja i pomoći od prirodnih i drugih nepogoda, određenih posebnim propisima
- rasvjete za zaštitu osoba i građevina koje se štite u skladu s propisima zaštite određenih osoba, zgrada i okoliša
- signalizacije u zračnom, cestovnom, željezničkom prometu, pomorskom prometu i prometu na unutaršnjim vodama i sigurnosti plovidbe, u skladu s posebnim propisima
- plinske javne rasvjete.

(2) Odredbe ovoga Zakona, osim odredbi članka 11. stavka 5. o zabranjenom rasvjetljavanju, ne primjenjuju se na rasvjetna tijela (svjetiljke) koje povremeno svijetle na otvorenom:

- kao rasvjeta nepokretnih kulturnih dobara određenih posebnim propisom
- za vrijeme pripreme, trajanja i sanacije radova na otvorenim površinama gradilišta na kojima se, u skladu s propisima, obavlja djelatnost građenja, održavanje, sanacija, intervencija ili drugi radovi na otvorenom
- na javnim priredbama u vremenu održavanja priredbi ili velikih događaja (zabave, koncerti i sl.) najranije 1 sat prije i najkasnije 1 sat nakon završetka priredbe
- na sportskim igralištima, najranije 1 sat prije i najkasnije 1 sat nakon završetka sportske ili druge manifestacije
- kao dekorativna ili prigodna vanjska rasvjeta zgrada i drugih građevina te javnih površina tijekom trajanja blagdana u razdoblju od 25. studenoga do 12. siječnja i raznih manifestacija koje jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb utvrđuju planom rada dekorativne ili prigodne vanjske rasvjete, pritom poštujući zabranu korištenja svjetlosnih snopova bilo koje vrste usmjerenih u nebo u skladu s ovim Zakonom
- rasvjetljavanja morskih luka i luka unutarnjih voda.

Članak 4.

Primjena propisa

Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se propisi kojima se uređuje područje zaštite okoliša i prirode, elektroenergetike, prostornog uređenja, gradnje, uporabe i održavanja građevine, pravnog statusa javnih cesta i sigurnosti prometa na cestama, učinkovitog korištenja energije, komunalnog gospodarstva, jedinica lokalne samouprave i područne (regionalne)

samouprave, tehničkih zahtjeva za proizvode i ocjenjivanje sukladnosti te posebni zakoni kojima se ustrojava građevinska inspekcija, inspekcija cestovnog prometa i cesta, tržišna inspekcija, sanitarna inspekcija, inspekcija sigurnosti plovidbe, inspekcija zaštite okoliša, inspekcija u području zaštite na radu te inspekcija u području elektroenergetike.

Članak 5.

Definicije pojmova

U smislu ovoga Zakona, pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. akcijski plan gradnje i/ili rekonstrukcije vanjske rasvjete je akt planiranja jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba te operatora vanjske rasvjete kojim se, u skladu s ovim Zakonom, utvrđuje provedba mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja
2. cestovna rasvjeta je vanjska rasvjeta koja se koristi za rasvjetljavanje cesta i drugih prometnih površina
3. dekorativna rasvjeta je trajna vanjska rasvjeta koja se koristi za naglašavanje obilježja građevine ili javne površine
4. ekološka rasvjeta je rasvjeta sastavljena od ekološki prihvatljivih svjetiljki
5. ekološki prihvatljiva svjetiljka je svjetiljka koja zadovoljava potrebe za umjetnom rasvijetljenošću pojedine građevine, objekta ili površine čija je emisija svjetlosti u skladu s uvjetima zaštite od svjetlosnog onečišćenja propisanim ovim Zakonom i pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona i čiji udio svjetlosnog toka iznad horizontalne ravnine mora biti 0,0 %, uz maksimalnu koreliranu temperaturu boje do najviše 3000 K, osim kada se svjetiljke koriste u slučaju dekorativne i krajobrazne rasvjete kada udio svjetlosnog toka iznad horizontalne ravnine može biti veći od 0,0 %, ali svjetlosni tok ne smije izlaziti iz gabarita osvjetljavanja i koja ima ugrađen takav izvor svjetlosti koji ne sadrži elemente žive u bilo kojem obliku
6. emisija svjetlosti je zračenje svjetlosti u okoliš uzrokovano izvorom svjetlosti
7. investitor vanjske rasvjete je jedinica lokalne samouprave, Grad Zagreb i svaka druga pravna osoba te fizička osoba – obrtnik ili fizička osoba u čije ime se planira, projektira, gradi, održava i rekonstruira vanjska rasvjeta
8. izvođač vanjske rasvjete je pravna ili fizička osoba – obrtnik koji gradi, održava i rekonstruira vanjsku rasvjetu
9. javna rasvjeta je vanjska rasvjeta koja se koristi za rasvjetljavanje površina javne namjene
10. korelirana temperatura boje svjetlosti koristi se za označavanje boje izvora svjetlosti u usporedbi s bojom svjetlosti grijanog crnog tijela, a izražava se u kelvinima [K]
11. krajobrazna rasvjeta je vanjska rasvjeta koja se koristi za naglašavanje obilježja zelenila na javnoj površini

12. ministar je ministar nadležan za zaštitu okoliša
13. Ministarstvo je ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša
14. najviša dopuštena vrijednost rasvjetljavanja je emisija svjetlosti koja ne prelazi vrijednosti propisane ovim Zakonom i pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona
15. oglasna ploča je rasvijetljena površina s unutrašnjim ili vanjskim svjetiljkama i/ili dinamičkim prijenosom informacija na koju se primjenjuju odredbe o vanjskoj rasvjeti ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona
16. onečišćivač je pravna ili fizička osoba koja svojom rasvjetom uzrokuje svjetlosno onečišćenje
17. operator vanjske rasvjete je jedinica lokalne samouprave, Grad Zagreb i svaka druga pravna osoba te fizička osoba – obrtnik ili fizička osoba koja je u skladu s posebnim propisom te ovlaštenjem nadležnog tijela ili osobe odgovorna za upravljanje, pogon i održavanje vanjske rasvjete. Ako za upravljanje vanjskom rasvjetom nije izdano ovlaštenje, operatorom vanjske rasvjete smatra se vlasnik ili korisnik građevine ili drugog objekta koji se rasvjetljava ili uređaja koji emitira svjetlost
18. plan rasvjete je plan vanjske rasvjete i dekorativne rasvjete koji donose jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb, u skladu s prostornim i urbanističkim planovima, a kojim se određuju zone ugradnje rasvjete i tehnički parametri rasvjete, u skladu s ovim Zakonom
19. postojeća rasvjeta je vanjska rasvjeta za koju je, u skladu s propisima o gradnji, prije stupanja na snagu ovoga Zakona pribavljen odgovarajući akt na temelju kojega se odobrava gradnja i/ili uporaba ili koja se koristi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona
20. prigodna rasvjeta je vanjska rasvjeta koja se koristi za povremeno rasvjetljavanje građevine ili javne površine tijekom blagdana ili raznih manifestacija (kulturnih, sportskih i dr.)
21. projekt vanjske rasvjete je projekt kojim se dokazuje ispunjavanje temeljnih zahtjeva za vanjsku rasvjetu propisanih podzakonskim aktima donesenima na temelju ovoga Zakona te drugih zahtjeva i uvjeta utvrđenih posebnim propisima
22. rasvjeta je sustav rasvjetnih tijela (svjetiljki) i druge opreme projektiran i izgrađen na propisani način koji se koristi za rasvjetljavanje okoline umjetnom svjetlosti
23. rasvjeta pročelja je dio dekorativne rasvjete koja se koristi za naglašavanje obilježja građevina
24. rasvjeta za zaštitu je rasvjeta projektirana i izgrađena u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita ljudi i imovine
25. rasvijetljenost (osvjetljenje) je mjera za količinu svjetlosnog toka koja pada na jediničnu površinu, a izražava se u luksima [lx]
26. rasvijetljenost neba je rasvijetljenost noćnog neba koja nastaje zbog raspršenja svjetlosti, prirodnog ili umjetnog podrijetla, na sastavnim dijelovima atmosfere. Mjerna jedinica za ocjenu rasvijetljenosti neba je magnituda po lučnoj sekundi na kvadrat [$m/^{13969867372}$]

27. rasvjetno tijelo (svjetiljka) je uređaj koji distribuira, filtrira ili pretvara svjetlost koju odašilje jedno ili više svjetlila ili izvora svjetlosti i koji uključuje, osim samog svjetlila, sve dijelove potrebne za njegov rad
28. svjetlost je elektromagnetsko zračenje u vidljivom (od 380 do 780 nm) i nevidljivom (ispod 380 nm za ultraljubičasto i iznad 780 nm za infracrveno zračenje) dijelu spektra
29. svjetlosni snop je uređaj koji emitira, reflektira ili na drugi način usmjerava svjetlost u gustome mlazu usporednih zraka
30. svjetlosni tok predstavlja snagu zračenja koju emitira izvor svjetlosti u okolni prostor, a izražava se u lumenima [lm]
31. svjetlosno onečišćenje je promjena razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima uzrokovana emisijom svjetlosti iz umjetnih izvora svjetlosti koja štetno djeluje na ljudsko zdravlje i ugrožava sigurnost u prometu zbog bliještanja, neposrednog ili posrednog zračenja svjetlosti prema nebu, ometa život i/ili seobu ptica, šišmiša, kukaca i drugih životinja te remeti rast biljaka, ugrožava prirodnu ravnotežu, ometa profesionalno i/ili amatersko astronomsko promatranje neba i nepotrebno troši energiju te narušava sliku noćnog krajobraza
32. štetni učinak je nedopušten učinak rasvijetljenosti koji uzrokuje mjerljivu promjenu prirodne rasvijetljenosti u noćnim uvjetima ili poremećaj u funkcioniranju prirodnih dobara i drugih sastavnica okoliša te zdravlja ljudi
33. umjetni izvor svjetlosti (u daljnjem tekstu: izvor svjetlosti) je uređaj koji pretvara energiju u svjetlost
34. vanjska rasvjeta je rasvjeta koja se koristi za rasvijetljavanje okoliša, a uključuje: cestovnu, javnu, dekorativnu, krajobraznu, prigodnu te rasvjetu za zaštitu i oglasne ploče
35. zaštićeni prostori su prostori u kojima borave ljudi.

Članak 6.

Obveznici primjene mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja

Mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja dužni su provoditi ili osigurati njihovo provođenje u skladu s ovim Zakonom: jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb te pravne i fizičke osobe u svojstvu operatora rasvjete koje obavljaju registrirane djelatnosti ili su vlasnici ili korisnici građevine ili objekta koji se rasvijetljava ili izvora svjetlosti, kao i projektanti projekta rasvjete, investitori, nadzorni inženjeri i izvođači rasvjete.

II. MJERE ZAŠTITE OD SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA

Članak 7.

Mjere zaštite

(1) Mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja obuhvaćaju zaštitu od nepotrebnih i štetnih emisija svjetlosti u prostor, u zoni i izvan zone koju je potrebno rasvijetliti te mjere zaštite noćnog neba i prirodnih vodnih tijela i zaštićenih prostora od umjetne rasvjete, vodeći računa o zdravstvenim, biološkim, ekonomskim, kulturološkim, pravnim, sigurnosnim, astronomskim i drugim uvjetima i potrebama.

(2) Mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja ne smiju ugroziti sastavnice okoliša, kvalitetu življenja sadašnjih i budućih naraštaja te ne smiju biti u suprotnosti s propisima u području zaštite na radu i zaštite zdravlja ljudi.

Članak 8.

(1) Mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja određuju se radi:

- sprječavanja nastajanja prekomjernih emisija svjetlosti
- smanjivanja postojeće rasvijetljenosti okoliša na dopuštene vrijednosti
- udovoljavanja osnovnim zahtjevima za zaštitu koja se odnose na rasvjetna tijela, režim rada rasvjetnih tijela i način postavljanja rasvjetnih tijela
- osiguranja dostupnosti javnosti informacija planova rasvjete i akcijskih planova gradnje i/ili rekonstrukcije vanjske rasvjete (u daljnjem tekstu: akcijski plan).

(2) Obvezna mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja pri ugradnji novih izvora rasvjete je planiranje, projektiranje i gradnja rasvjete u skladu s ovim Zakonom.

(3) Obvezna mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja je smanjenje emisije svjetlosti valnih duljina ispod 500 nm u okoliš koje izrazito nepovoljno utječu na ljudsko zdravlje, ekosustav te sigurnost u prometu u lošim vremenskim uvjetima.

(4) Obvezna mjera zaštite kod postojeće vanjske rasvjete je sanacija izvora svjetlosti kod kojih je svjetlosni tok usmjeren iznad horizontale tijekom redovitog održavanja.

(5) Obvezna mjera zaštite kod vanjske rasvjete je redovito održavanje vanjske rasvjete i rekonstrukcija u skladu s akcijskim planovima iz članka 13. ovoga Zakona.

(6) Primijenjene mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja moraju biti usklađene s ovim Zakonom i zakonskim propisima u području zaštite okoliša i energetske učinkovitosti.

Članak 9.

Obvezni način i uvjete upravljanja rasvjetljavanjem, zone rasvijetljenosti i zaštite, najviše dopuštene vrijednosti rasvjetljavanja, uvjete za odabir i postavljanje svjetiljki, kriterije energetske učinkovitosti, uvjete i najviše dopuštene vrijednosti korelirane temperature boje izvora svjetlosti vezano za rasvjetu propisuju se pravilnikom koji donosi ministar, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove prostornog uređenja i gradnje i ministra nadležnog za poslove zdravstva.

[1. Pravilnik o zonama rasvijetljenosti, dopuštenim vrijednostima rasvijetljavanja i načinima upravljanja rasvjetnim sustavima](#)

Članak 10.

Mjerenje i način praćenja rasvijetljenosti okoliša

- (1) Djelatnost mjerenja rasvijetljenosti okoliša može obavljati pravna i fizička osoba – obrtnik akreditirana od strane Hrvatske akreditacijske agencije.
- (2) Hrvatska akreditacijska agencija na svojim mrežnim stranicama objavljuje popis pravnih i fizičkih osoba – obrtnika akreditiranih za obavljanje poslova mjerenja rasvjete.
- (3) Način mjerenja rasvijetljenosti okoliša, sadržaj i način izrade izvješća o provedenom mjerenju te način mjerenja radi utvrđivanja razine rasvijetljenosti propisuju se pravilnikom koji donosi ministar, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove prostornog uređenja i gradnje.

[2. Pravilnik o mjerenju i načinu praćenja rasvijetljenosti okoliša](#)

Članak 11.

Zabrane rasvijetljavanja

- (1) Operator rasvjete zadužen je i odgovoran za upravljanje vanjskom rasvjetom.
- (2) Operator rasvjete dužan je osigurati ugašenost vanjske rasvjete tijekom dana, osim u slučaju propisima dozvoljenih iznimki.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, rasvjeta se ne mora ugaziti tijekom dana u slučaju vrlo loših vremenskih uvjeta kao što su: gusta magla, jaka kiša ili snijeg i sl., odnosno kada se radi o potrebi uključivanja rasvjete za zaštitu.
- (4) Vanjska rasvjeta ne mora se ugaziti ni prilikom izvođenja radova na redovitom održavanju rasvjete.
- (5) Zabranjeno je:
 1. rabiti svjetlosne snopove bilo kakve vrste ili oblika usmjerene prema nebu ili prema prirodnom vodnom tijelu
 2. vanjskom rasvjetom rasvijetljivati otvore (prozori i/ili vrata) zaštićenog ili stambenog prostora iznad vrijednosti propisanih pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona
 3. postavljati vanjsku rasvjetu tako da ona svojim usmjerenjem i izlaznim svjetlosnim tokom svjetlosti na otvorima (prozori i/ili vrata) stambenih objekata iz članka 3. stavka 2. podstavka 1. ovoga Zakona proizvodi emisije veće od dopuštenih razina propisanih pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona

4. u građevinama s transparentnom fasadom svjetiljke interijera usmjeravati prema vidljivom dijelu neba
5. ugrađivati svjetiljke i ostale izvore svjetlosti protivno obveznom načinu upravljanja rasvjetljavanjem propisanom pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona
6. ugrađivati svjetiljke i ostale izvore svjetlosti koji prelaze najviše dopuštene razine rasvjetljavanja okoliša za vanjsku rasvjetu propisane pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona
7. ugrađivati ekološki neprihvatljive svjetiljke
8. postavljati svjetiljke tako da svijetle u horizont i iznad njega te u prirodna vodna tijela, osim u slučajevima dopuštenim ovim Zakonom
9. da svjetlosni tok svjetiljki pri rasvjetljavanju oglasnih ploča vanjskim svjetiljkama, kod dekorativne i krajobrazne rasvjete te rasvjete pročelja objekta izlazi iz gabarita osvjetljavanja
10. u zaštićenim područjima, radi očuvanja ekosustava i bioraznolikosti, postavljati svjetiljke korelirane temperature boje svjetlosti iznad 2200 K te osvijetljene oglasne ploče
11. postavljati cestovnu i javnu rasvjetu uz prirodna vodna tijela tako da svojim usmjerenjem i izlaznim tijekom svjetlosti na vodenoj površini emitiraju svjetlost veću od emisija propisanih pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona
12. postavljati oglasne ploče tako da zaklanjaju ili smanjuju vidljivost postavljenih prometnih znakova ili zasljepljuju sudionike u prometu ili odvrćaju njihovu pozornost u mjeri koja može biti opasna za sigurnost prometa
13. postavljati oglasne ploče koje emitiraju svjetlost veću od emisija propisanih pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona.

III. PLANIRANJE, GRADNJA, ODRŽAVANJE I REKONSTRUKCIJA VANJSKE RASVJETE

Članak 12.

Planiranje, plan rasvjete, gradnja, održavanje i rekonstrukcija vanjske rasvjete

- (1) Pri planiranju, projektiranju, gradnji, održavanju i rekonstrukciji vanjske rasvjete koja se odobrava prema zakonu kojim se uređuje građenje moraju se projektom rasvjete odabrati takva tehnička rješenja kojima se osigurava energetska učinkovitost, izvedba sukladno važećim normama iz područja rasvjete, propisano upravljanje rasvjetom i vrijednostima definiranim u pravilniku iz članka 9. ovoga Zakona.
- (2) Podloga za projekt vanjske rasvjete je plan rasvjete koji izrađuje jedinica lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb.

(3) Predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba donosi plan rasvjete za svoje administrativno područje.

(4) Nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba osigurava izradu plana rasvjete.

(5) Plan rasvjete iz stavka 3. ovoga članka mora biti usklađen s prostornim i urbanističkim planovima, a tehnički parametri rasvjete u skladu s ovim Zakonom.

(6) Dodatno, planom rasvjete definiraju se područja iz članka 3. stavka 2. podstavka 1. ovoga Zakona.

(7) Jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb dužne su provesti savjetovanje s javnošću, podatke iz plana rasvjete predstaviti javnosti te plan rasvjete javno objaviti na svojim mrežnim stranicama ili na drugi prikladan način.

(8) Nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba doneseni plan rasvjete dostavlja Ministarstvu i sastavni je dio informacijskog sustava zaštite okoliša i prirode Republike Hrvatske.

(9) Sadržaj, format i način dostave plana rasvjete propisuju se pravilnikom koji donosi ministar, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove prostornog uređenja i gradnje.

[3. Pravilnik o sadržaju, formatu i načinu izrade plana rasvjete i akcijskog plana gradnje i/ili rekonstrukcije vanjske rasvjete](#)

Članak 13.

Akcijski plan gradnje i/ili rekonstrukcije vanjske rasvjete

(1) Akcijskim planom planira se gradnja nove vanjske rasvjete i usklađenje postojeće vanjske rasvjete u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba odnosno operatora vanjske rasvjete s odredbama ovoga Zakona.

(2) Akcijski plan iz stavka 1. ovoga članka izrađuje se na temelju plana rasvjete za područje jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba i čini stručnu podlogu za izradu projekata gradnje ili rekonstrukcije vanjske rasvjete.

(3) Nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba odnosno vlasnik vanjske rasvjete osigurava izradu akcijskog plana.

(4) Akcijski plan iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Ministarstvu.

(5) Obvezni sadržaj i način izrade akcijskog plana iz stavka 1. ovoga članka te format propisuju se pravilnikom iz članka 12. stavka 9. ovoga Zakona.

[3. Pravilnik o sadržaju, formatu i načinu izrade plana rasvjete i akcijskog plana gradnje i/ili rekonstrukcije vanjske rasvjete](#)

Članak 14.

Posebni uvjeti vezano za zaštitu od svjetlosnog onečišćenja

(1) U postupku izdavanja akta za građenje jedinica lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb utvrđuje usklađenost projekta sa svojim planom rasvjete, u dijelu koji se odnosi na vanjsku rasvjetu.

(2) Ministarstvo sudjeluje i utvrđuje u postupku izdavanja građevinske ili uporabne dozvole, prema zakonu kojim se uređuje građenje, ispunjavanje posebnih uvjeta vezanih uz provedbu mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja za objekte od značenja za Republiku Hrvatsku.

IV. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 15.

Upravni nadzor

Upravni nadzor nad provedbom ovog Zakona provodi Ministarstvo.

Članak 16.

Inspekcijski nadzor

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja inspekcija nadležna za područje zaštite okoliša u području nadzora ispunjavanja propisanih obveza jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba te operatora vanjske rasvjete i onečišćivača kao nositelja zahvata u okolišu.

(2) Ovlasti inspektora iz stavka 1. ovoga članka, način i postupak inspekcijskog nadzora propisani su ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i zakonom kojim se uređuje Državni inspektorat.

(3) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja inspekcija nadležna za područje elektroenergetike u području nadzora osoba ovlaštenih za mjerenja rasvijetljenosti i izrade izvješća o provedenom mjerenju.

(4) Ovlasti inspektora iz stavka 3. ovoga članka, način i postupak inspekcijskog nadzora propisani su ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuje Državni inspektorat i propisima iz područja elektroenergetike.

(5) Ako inspektor iz stavaka 1. i 3. ovoga članka u provođenju inspekcijskog nadzora utvrdi ili posumnja u povredu propisa iz područja gradnje, uporabe i održavanja građevina, nadzora javnih cesta i sigurnosti prometa na cestama, dužan je o sumnji obavijestiti nadležnu inspekciju odnosno komunalnog redara.

(6) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega kojima se propisuju granične vrijednosti i/ili značajke kvalitete proizvoda svjetiljka, način utvrđivanja kvalitete svjetiljka, dokazivanje sukladnosti i/ili drugih značajki kakvoće takvih proizvoda te stavljanje svjetiljki na tržište provodi tržišna inspekcija na način propisan posebnim zakonom.

(7) Protiv rješenja inspektora može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 17.

Predmet inspekcijskog nadzora

Poslovi inspekcijskog nadzora iz članka 16. ovoga Zakona odnose se na:

- izvršenje obveza i provedba mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja te praćenja stanja rasvijetljenosti okoliša propisanih ovim Zakonom i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona od strane obveznika primjene mjera zaštite
- provedbu mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja i praćenja stanja rasvijetljenosti okoliša, utvrđenih rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš ili rješenjem donesenim u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš
- provedbu mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja i praćenja stanja rasvijetljenosti okoliša, određenih Planom rasvjete u skladu s ovim Zakonom.

Članak 18.

Inspekcijske mjere

(1) Kada nadležni inspektor iz članka 16. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti i nedostatke u dijelu provedbe ovoga Zakona, upozorit će nadzirane osobe na nepravilnosti mjerom na zapisnik i odrediti primjeren rok za otklanjanje nedostataka.

(2) Kada nadzirana osoba iz stavka 1. ovoga članka ne postupi po zapisniku nadležnog inspektora, inspektor će donijeti rješenje kojim će odrediti mjere i primjereni rok za njihovo otklanjanje.

(3) Inspektor će rješenje donijeti najkasnije u roku od osam dana od dana kontrole otklanjanja nedostataka utvrđenih zapisnikom.

(4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka nadležni inspektor je ovlašten:

1. narediti jedinici lokalne samouprave ili Gradu Zagrebu izradu plana rasvjete
2. narediti jedinici lokalne samouprave ili Gradu Zagrebu izradu izvješća o provedenom mjerenju u skladu s podzakonskim aktom donesenim na temelju ovoga Zakona
3. narediti jedinici lokalne samouprave ili Gradu Zagrebu provođenje savjetovanja s javnošću

4. narediti jedinici lokalne samouprave ili Gradu Zagrebu te operatoru rasvjete izradu akcijskog plana u skladu s podzakonskim aktom donesenim na temelju ovoga Zakona i dostavljanje Ministarstvu
5. zabraniti investitoru i/ili izvođaču rasvjete postavljanje svjetiljki i ostalih izvora svjetlosti protivno ovom Zakonu
6. zabraniti investitoru i/ili izvođaču rasvjete postavljanje svjetiljki i ostalih izvora svjetlosti koji prelaze najviše dopuštene razine rasvjetljavanja okoliša za vanjsku rasvjetu propisane podzakonskim aktom donesenim na temelju ovoga Zakona
7. narediti investitoru vanjske rasvjete mjerenje svjetlosnog onečišćenja u svrhu utvrđivanja rasvijetljenosti
8. narediti nositelju zahvata u okoliš i ekološku mrežu provedbu mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja i praćenja stanja rasvijetljenosti okoliša određenih ovim Zakonom, planom rasvjete i akcijskim planom
9. narediti održavanje odnosno dovođenje građevinskog dijela i instalacije javne rasvjete i vanjske rasvjete u tehnički ispravno stanje, u skladu sa zakonima i propisima
10. narediti ostale mjere u skladu s ovim Zakonom.

Članak 19.

Nadzor komunalnog redara

- (1) Predmet nadzora komunalnog redara je nadzor izvršenja obveza i provedbe mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja propisanih ovim Zakonom i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona koje nisu predmet nadzora nadležne inspekcije.
- (2) Ovlasti komunalnog redara iz stavka 1. ovoga članka, način i postupak obavljanja nadzora propisani su ovim Zakonom i zakonom kojim se uređuje komunalno gospodarstvo.

Članak 20.

Mjere komunalnog redara

- (1) Kada komunalni redar pri obavljanju komunalnog nadzora utvrdi nepravilnosti i nedostatke u dijelu provedbe ovoga Zakona, ovlašten je donijeti rješenje kojim će odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka komunalni redar je ovlašten:
 1. operatoru rasvjete narediti gašenje rasvjete koja ne udovoljava odredbama članka 11. stavka 5. ovoga Zakona i zabraniti njihovu daljnju uporabu

2. narediti operatoru rasvjete gašenje dekorativne ili prigodne vanjske rasvjete zgrada i drugih građevina te javnih površina ako je prekoračeno dopušteno trajanje određeno planom rada dekorativne ili prigodne vanjske rasvjete jedinice lokalne samouprave ili Grada Zagreba
3. narediti vlasniku oglasne ploče usklađenje s odredbama ovoga Zakona
4. ako komunalni redar tijekom nadzora uoči nezakonitosti u vezi s kojima nije ovlašten postupati, dužan je o tome odmah obavijestiti nadležnu inspekciju.

V. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 21.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba jedinice lokalne samouprave ili Gradu Zagrebu ako u propisanom roku ne donese i ne objavi plan rasvjete za područje iz svoje nadležnosti i ne dostavi ga Ministarstvu (članak 12. stavci 3., 7. i 8.).

Članak 22.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba operator vanjske rasvjete koji u propisanom roku ne izradi akcijski plan i ne dostavi ga Ministarstvu (članak 13. stavci 3., 4. i 5.) u skladu s ovim Zakonom.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba jedinice lokalne samouprave, Grada Zagreba i odgovorna osoba pravne osobe operatora vanjske rasvjete novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i fizička osoba operator vanjske rasvjete koji u propisanom roku ne izrade akcijski plan i ne dostave ga Ministarstvu (članak 13. stavci 3., 4. i 5.) novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 23.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba investitor vanjske rasvjete koji ugovori postavljanje svjetiljki i ostalih izvora svjetlosti protivno odredbama članaka 8. i 11. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba jedinice lokalne samouprave, Grada Zagreba i odgovorna osoba pravne osobe investitora vanjske rasvjete novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i fizička osoba investitor vanjske rasvjete novčanom kaznom od 5000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 24.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba izvođač vanjske rasvjete koji ugovara postavljanje svjetiljki ili postavlja svjetiljke i ostale izvore svjetlosti protivno odredbama članka 8. i 11. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba pravne osobe izvođača vanjske rasvjete novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik izvođač vanjske rasvjete novčanom kaznom od 3000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 25.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja obavlja djelatnost mjerenja rasvijetljenosti okoliša bez akreditacije Hrvatske akreditacijske agencije (članak 10. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 26.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba operator vanjske rasvjete koji:

– ne osigura da je tijekom dana vanjska rasvjeta ugašena, osim ako se ne radi o propisima dozvoljenoj iznimci (članak 11. stavak 5. podstavak 1.)

– rabi svjetlosne snopove bilo kakve vrste ili oblika usmjerene prema nebu (članak 11. stavak 5. podstavak 1.)

– vanjskom rasvjetom rasvjetljava otvore (prozori i/ili vrata) zaštićenog ili stambenog prostora (članak 11. stavak 5. podstavak 2.)

– postavlja vanjsku rasvjetu tako da svojim usmjerenjem i izlaznim svjetlosnim tokom svjetlosti na otvorima (prozori i/ili vrata) stambenih objekta iz članka 3. stavka 2. podstavka 1. ovoga Zakona proizvodi emisije veće od dozvoljenih (članak 11. stavak 5. podstavak 3.)

– u građevinama s transparentnom fasadom svjetiljke interijera usmjerava prema vidljivom dijelu neba (članak 11. stavak 5. podstavak 4.)

– ugrađuje svjetiljke i ostale izvore svjetlosti protivno obveznom načinu upravljanja rasvjetljavanjem i koji prelaze najviše dopuštene razine rasvjetljavanja okoliša za vanjsku rasvjetu (članak 11. stavak 5. podstavci 5. i 6.)

- ugrađuje ekološki neprihvatljive svjetiljke (članak 11. stavak 5. podstavak 7.)
- postavlja svjetiljke tako da svijetle u horizont i iznad njega (članak 11. stavak 5. podstavak 8.)
- ne osigura da svjetlosni tok svjetiljki kod dekorativne i krajobrazne rasvjete te rasvjete pročelja objekta ne izlazi iz gabarita osvijetljavanja (članak 11. stavak 5. podstavak 9.)
- u zaštićenim područjima postavlja svjetiljke korelirane temperature boje svjetlosti iznad 2200 K te osvijetljene oglasne ploče (članak 11. stavak 5. podstavak 10.)
- cestovnom i javnom rasvjetom rasvjetljava prirodna vodna tijela tako da svojim usmjerenjem i izlaznim tijekom svjetlosti na vodenoj površini emitiraju svjetlost veću od dozvoljene (članak 11. stavak 5. podstavak 11.)
- oglasnim pločama zaklanja ili smanjuje vidljivost postavljenih prometnih znakova ili zaslijepljuje sudionike u prometu ili odvraća njihovu pozornost u mjeri koja može biti opasna za sigurnost prometa (članak 11. stavak 5. podstavak 12.)
- rabi dekorativnu ili prigodnu vanjsku rasvjetu zgrada i drugih građevina te javnih površina tijekom trajanja blagdana i raznih manifestacija u trajanju dužem od dopuštenog trajanja dekorativne ili prigodne vanjske rasvjete određenog planom dekorativne ili prigodne vanjske rasvjete jedinica lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba (članak 3. stavak 2. podstavak 5.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba jedinice lokalne samouprave, Grada Zagreba ili odgovorna osoba pravne osobe operatora vanjske rasvjete novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik operator vanjske rasvjete novčanom kaznom u iznosu od 3000,00 do 10.000,00 kuna.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba operator vanjske rasvjete novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 3000,00 kuna.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Podzakonski akti

Ministar će pravilnike iz članka 9., članka 10. stavka 3. i članka 12. stavka 8. ovoga Zakona donijeti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 28.

Plan rasvjete

Jedinica lokalne samouprave i Grad Zagreb dužni su za svoje područje izraditi plan rasvjete iz članka 12. stavka 3. ovoga Zakona i dostaviti ih Ministarstvu u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 10. stavka 3. i članka 12. stavka 8. ovoga Zakona.

Članak 29.

Akcijski plan gradnje i/ili rekonstrukcije vanjske rasvjete

(1) Jedinica lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb odnosno operator vanjske rasvjete dužan je donijeti akcijski plan iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona i dostaviti ga Ministarstvu u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 9. i članka 12. stavka 8. ovoga Zakona.

(2) Jedinica lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb odnosno operator vanjske rasvjete koji uskladi postojeću rasvjetu s odredbama ovoga Zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 9. i članka 12. stavka 8. ovoga Zakona nije dužan donijeti akcijski plan.

Članak 30.

Usklađivanje postojeće rasvjete

Jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb te operator vanjske rasvjete dužni su uskladiti postojeću rasvjetu s odredbama ovoga Zakona u roku od 12 godina od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 9. i članka 12. stavka 8. ovoga Zakona.

Članak 31.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (« Narodne novine«, br. 114/11.).

Članak 32.

Stupanje na snagu ovoga Zakona

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. travnja 2019.